

Oponentský posudek k disertační práci „Dopady nízkých úrokových sazeb České národní banky na reálnou ekonomiku a sektor stavebnictví“

Disertant: Ing. David Křížek

Školitelka: doc. PhDr. Ing. Lucie Severová, Ph.D.

Předložený disertační spis svojí zpracovávanou látkou má osobité postavení mezi texty, orientujícími se na podobné soubory jevů. Zkoumá a podává přehled o celkové monetární politice a pozici centrální banky s následnou konkretizací v rámci českého národního hospodářství a jeho selektivní domény. Jedná se o neustále probírané téma, intenzivně se protahující téměř každou ekonomikou a účinkující nejen při formování příslušných tržních komponentů, nýbrž též při koncipování ekonomicko-finančního jednání libovolného, zejména však podnikatelského subjektu. Provádí parciální evaluaci, společně s kontinuálními vývody, pročež využívá řadu rozličných nástrojů, zpodobněných odpovídajícími ukazateli, propočty, graficky ilustrujícími a dokládajícími náležitá tvrzení (např. vývoj 2T repo sazby, IM PRIBOR sazby, regresní diagnostika relevantních vztahů). Jde o aktuální dílo, byť nynější obtíže a situace (válečný stav, který výrazně tvaruje evropskou/světovou ekonomiku) poněkud hatí punktuálnost těchto výpovědí. Proto autorovou snahou je rozvinutí a frakční řešení daných záležitostí v kvalitativně progresivnější míře. Rapidní vývoj tržních i finančních podmínek, silně se odvíjejících obzvláště od přítomných okolností, trvale transformují hospodářské klima pro chování příslušných, jak podnikajících, tak nepodnikajících jednotek. Toto vše vyžaduje individuální přístup ke stanovování adekvátních rozhodovacích variant a procesů, neboť vhodná volba varianty a její účinnost je typickým elementem budoucího reálného rozvoje jakýchkoliv firem (organizací), k čemuž metodicky také tato sestavená disertace.

Izochronní doba potřebuje velice dobré nakládání a uplatňování rozmanitých ekonomických, finančních (investičních) a jiných informací, spojených s již zmiňovanou úspěšnou perspektivou podniků a zároveň s nezastřenou zodpovědností za příští vnitřní i vnější realizaci. Tedy je vysoce žádoucí soustředit pozornost na takovou tematiku, právě s ohledem k jejímu působení ve veškerých oblastech národního hospodářství. Rovněž z tohoto hlediska lze sledovat disertaci coby podnětnou, zahrnující a akcentující rozličné stránky zkoumaných jevů. Vlastní námět je nejen teoreticky, ale zároveň prakticky účelně promyšlený se snahou logického zobecnění, jež povstává z konkrétních dat a předpokladů založených na vytýčení zásadních otázek (hypotéz) a kategorií, jejich analyzování, propojení během bádání a ověřování. Z textu díla, užití domácí i zahraniční literatury, jistých citací, poznámek, množství věcných názorů, úsudků, je evidentně vidět prostudování série odborné materie v teoretické a praktické poloze a vcelku výstižně vedená linie výzkumu. Singulární cíle jsou sice explicitně vysloveny, avšak během řešení se někde trochu ztrácejí, jakožto i

použité metody, které jsou požadavkem dosažení kvalitních resultátů. Nicméně prosakují a protahují se celou disertací, ovšem zasloužily by si leckdy kontinuálnějšího upozornění a hlubšího prodiskutování se shledanými činiteli a reáliemi. Avšak přes toto podotknutí, je lze považovat za vykonané v notném rozsahu.

Disertace je klasifikována do pěti samostatných pasáží, kde je nejprve uvedeno celkové zaměření práce, její prvotní i druhotné cíle, definovány výzkumné otázky, posléze průběžně ověřované a metodika na bázi ekonomickomatematického modelování proměnných i postupů společenských vědních oborů ve vztahu s vývojem úrokových sazeb České národní banky a finančními důsledky ve stavebnictví. Další, ještě teoretická složka pojednává o monetární politice a funkcích centrálního bankovníctví, reprezentovaného ČNB, některých ekonomických přístupech, instrumentech, sazbách a atributech, na což pak váže příkladný rozbor tarifů úroků za minulých patnáct let a účinků 2T repo sazby v mezích určitého národohospodářského okruhu – stavebnictví. Pokračuje partikule probírající a sumačně vyjasňující problematiku obsaženou ve výzkumných otázkách a spolu se závěrem doplňující a ukončující kompetentní výzkum.

Vědeckým přínosem práce je apodikticky zpřehlednění dosavadního teoretického vědění, jež autor uměřeně a zdárně uplatnil pro zvolenou sféru. Procesem zpracování, prezentací resultátů a rozvinutím adekvátních témat, doložených nejenom matematickými a statistickými technikami, projevuje vědní schopnosti. Využíván je stavový prostor a umožněna dynamická unifikace mezi četnými vstupy a výstupy.

Formální stránka spisu je ve fundované podobě a příhodném stupni vypracování, propočty, tabulky, grafy jsou striktně komentovány a mají dostatečnou vypovídající hodnotu. Konstrukce díla, návaznost obsahu je vhodně postavena a ekonomické, matematickostatistické způsoby dotvrzují specializační soustředění. Uplatněné literární zdroje a různě citované publikace jsou správně zvoleny a aktualizují disertovanou látku.

Při komplexním zhodnocení této práce se dá konstatovat, že se disertantovi zdařilo studovanou problematiku rozvést do náležité hloubky, aplikovat dosažitelné a adekvátní podkladové materiály i další rozmanité informace. Prokázal, že umí naplňovat principy vědeckých činností, tudíž disertaci navrhuji k obhajovací proceduře, během níž doporučuji:

- uvést náhled na případné přeměny úrokových sazeb zapříčiněné soudobými ekonomickými, politickými a zdravotními podmínkami
- přiblížit sazbu určenou komerčními bankami pro finanční trh s valencí na indikátory sektoru stavebnictví
- podložit tvrzení o přesnosti mezi složitějšími a jednoduššími modely prognóz a obtížnosti interpretace

- vysvětlit příkladem aktivní a pasivní vystupování nositelů monetární politiky na komponentech finančního trhu
- charakterizovat nástroje (cenné papíry) peněžního trhu sloužící k aktivnímu přístupu na trhu mezibankovním
- vyložit kompozici ceny hypotéky, motivační náboj úrokových sazeb
- ozřejmit závislost stavebnictví na infrastrukturním investování a dotacích z Evropské unie
- vymezit výši (stav) likvidity komerční banky za účelem výběru ze tří variant jejího formování

Po pozitivní obhajobě práce a vědecké rozpravě souhlasím s udělením vědeckého titulu Philosophiae Doctor (Ph.D.).

Praha 6. 3. 2022

doc. Ing. Milan R. Paták, CSc.

KMMSV

Vysoká škola obchodní v Praze